

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/139/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114225847
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8114225847.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovaľovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, proti žalovanej Slovenskej republike - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 4.12.2014, č.k. 9C 242/2014-41, a uzneseniu Okresného súdu Prešov zo dňa 31.3.2015, č.k. 9C 242/2014-72, takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok s výnimkou výroku o poriadkovej pokute.

Z r u š u j e rozsudok vo výroku o poriadkovej pokute.

P o t v r d z u j e uznesenie.

Žalobca n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanej sa ich náhrada n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvého stupňa“) návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol. Žalobu zamietol. Žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Právnomu zástupcovi žalobcu Advokátskej kancelárii Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava uložil poriadkovú pokutu vo výške 820 eur, ktorú je povinná zaplatiť Slovenskej republike - Okresnému súdu Prešov v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že v prejednávanej veci si žalobca uplatňuje nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý nerozhodol o žiadosti na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote.

Z exekučného spisu vyplynulo, že dňa 29.05.2009 sa začalo exekučné konanie na základe návrhu oprávneného - navrhovateľa proti povinnému: Z. U. pre vymoženie sumy 336,60 Eur priznanej rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu č.k. SR 09900/08. Dňa 15.06.2009 bola OS Stará Ľubovňa doručená žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie predmetnej exekúcie. Oprávnený navrhol vykonanie predmetnej exekúcie na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok. Za účelom preskúmania zákonnosti postupu rozhodcovského súdu bol vyžiadaný príslušný spisový materiál rozhodcovského súdu.

Poukázal na to, že exekučný súd, uvedomujúc si, že výkon rozhodnutia je integrálnou súčasťou práva na súdnu ochranu, vzhľadom na zložitosť veci, význam konania pre oprávneného a povinného, časovú náročnosť posúdenia exekučného titulu a jeho súladu s vnútroštátnym právnym poriadkom a predpismi EÚ, preskúmal predložený rozhodcovský rozsudok a žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietol v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, nakoľko dospel k záveru, že zmluva, na podklade ktorej bol rozhodcovský rozsudok vydaný, nezakladá právomoc rozhodcovského súdu na prejedanie sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, čo zároveň znamená, že neexistuje vykonateľné rozhodnutie, na základe ktorého by sa mohla viesť exekúcia. V uvedenej veci bol preto plne opodstatnený a zákonom podložený postup exekučného súdu, ktorý po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie skúmal, či bola platne uzavretá rozhodcovská zmluva. Uvedený postup exekučného súdu nebol posudzovaním vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu a nesmeroval k zrušeniu tohto rozhodnutia. Skúmanie vykonateľnosti rozhodcovského súdu si vyžaduje osobitnú právnu úvahu najmä s ohľadom na to, že sa týka právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv.

Poukázal na to, že vo vyššie uvedenej exekučnej veci exekučný súd nebol viazaný zákonnou pätnásťdňovou lehotou na rozhodnutie o podanej žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a súčasne obdobie do rozhodnutia exekučného súdu bolo potrebné na preskúmanie formálnej a materiálnej vykonateľnosti navrhovateľom predloženého exekučného titulu. Podotkol, že vzhľadom na množstvo exekučných konaní, ktoré navrhovateľ iniciuje pred okresným súdom, je ústavne akceptovateľná aj relatívne dlhšia lehota nevyhnutne potrebná na vykonanie tejto činnosti (pozri napríklad uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV.ÚS/606/2012 zo dňa 14.12.2012 alebo sp. zn. II.ÚS/245/2013 zo dňa 25.04.2013).

Súdna prax sa ustálila na závere, že lehota pätnásť dní od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie neplatí, ak exekučný súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom a musí rozhodnúť o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (pozri napríklad uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV.ÚS/605/2012 zo dňa 14.12.2012 - Nemožno spochybníť, že okresný súd v danej veci nerozhodol v lehote ustanovenej Exekučným poriadkom, tak ako na to poukazuje sťažovateľka. Okresný súd však nebol touto lehotou viazaný. V zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku lehota 15 dní od doručenia žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie neplatí, ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom a musí rozhodnúť o zamietnutí žiadosti o vykonanie exekúcie.).

Exekučný poriadok rozhodcovský rozsudok za exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. d/ označuje iba od 01. 06. 2011, napriek tomu treba rozhodcovský rozsudok za exekučný titul považovať podľa § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku aj pred účinnosťou novely Exekučného poriadku uskutočnenej zákonom č. 102/2011 Z. z. z dôvodu, že vložením slov „rozhodcovských súdov a“ do § 41 ods. 2 písm. d/ sa podľa dôvodovej správy k tejto novele odstraňuje len rozporný výklad § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku, či pod vykonateľnými rozhodnutiami rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených sa rozumejú aj rozhodcovské rozsudky. Exekučný poriadok ustanovuje v § 44 ods. 2 procesnú lehotu 15 dní na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v prípade, že exekučný súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Ústavný súd vo viacerých rozhodnutiach vyslovil názor, že táto lehota neplatí v prípade negatívneho rozhodnutia exekučného súdu o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a že uvedené platilo aj pred 01. 06. 2010 [(do účinnosti zákona č. 144/2010 Z. z., ktorým sa menil Exekučný poriadok) napr. II. ÚS 245/2013-17, II. ÚS 112/2013-17].

Súd prvého stupňa podotkol, že rozhodnutie, ktorým sa exekučné konanie zastavilo nie je rozhodnutím nezákonným, pretože v danom prípade nebola žiadnym príslušným orgánom konštatovaná nezákonnosť takého rozhodnutia.

Vzhľadom na vyššie uvedené teda súd prvého stupňa konštatoval, že pri neexistencii zákonnej lehoty na rozhodnutie o zastavení exekučného konania (rovnako ako je tomu aj pri rozhodnutí o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia), bola dĺžka sporného exekučného konania primeraná vzhľadom na úkony

exekučného súdu, ktoré boli vykonávané priebežne tak, že nemožno konštatovať, že exekučné konanie bolo zaťažené zbytočnými prietahmi na strane súdu.

Dňa 27.11.2014 zaslal žalobca súdu žiadosť o prerušenie konania z dôvodu, že na OS Prešov sa pod sp. zn. 7C/6/2010 vedie konanie o náhradu škody pre porušenie práva Európskej únie. OS Prešov uznesením zo dňa 07.10.2013 (čo muselo byť žalobcovi už dávno známe a preto jeho žiadosť o prerušenie konania podanú pár dní pred pojednávaním súd vníma ako procesnú obštrukciu) rozhodol o prerušení konania do rozhodnutia Súdneho dvora EÚ o nasledujúcich prejudiciálnych otázkach:

1. Môže vzniknúť zodpovednosť členského štátu za porušenie komunitárneho práva pred tým, ako účastník konania využije všetky právne prostriedky prislúchajúce mu podľa právneho poriadku členského štátu v konaní o výkone rozhodnutia; vzhľadom na skutkový stav veci môže v tomto prípade vzniknúť táto zodpovednosť členského štátu pred samotným ukončením konania o výkon rozhodnutia a pred vyčerpaním možnosti žalobkyne požadovať vydanie bezdôvodného obohatenia ?
2. V prípade, ak áno, je dostatočným jasným a závažným porušením komunitárneho práva konanie orgánu, ktoré opisuje žalobkyňa, vzhľadom na daný skutkový stav, najmä vzhľadom na jej absolútnu nečinnosť žalobkyne a vzhľadom na nevyčerpanie všetkých právnych prostriedkov nápravy umožnených právom členského štátu?
3. Ak ide v tomto prípade o dostatočne závažné porušenie komunitárneho práva, je žalobkyňou uplatňovaná suma škodou, za ktorú má zodpovedať členský štát; možno škodu v tomto poňatí stotožňovať s vymoženou pohľadávkou, ktorá je bezdôvodným obohatením?
4. Má vydanie bezdôvodného obohatenia, ako právny prostriedok nápravy, prednosť pred náhradou škody?

Vo veci, v ktorej boli položené prejudiciálne otázky sa javí, že ide o žalobu, kde voči žalobcovi bola vymožená pohľadávka judikovaná rozhodcovským súdom a súd vydanie poverenia pre súdneho exekútora nezamietol, resp. exekúciu nezastavil. Ide teda o presne opačnú situáciu, aká je v prejednávanej veci.

Pre prejednanú vec je dôležité, že k zamietnutiu poverenia na vykonanie exekúcie a zastaveniu exekučného konania došlo aplikáciou vnútroštátneho práva a nie práva komunitárneho (jeho priameho použitia). Je teda zrejmé, že odpoveď na vyššie uvedené prejudiciálne otázky (aj keď o ich prípustnosti možno pochybovať) nemôže mať vplyv na prejednanú vec.

Na záver súd prvého stupňa uviedol, že na prerušenie konania podľa § 109 ods.2 písm. c) O.s.p. nie je právny nárok, ale postup podľa uvedeného ustanovenia je čiste na úvahe súdu. Na základe vyššie uvedeného teda návrhu žalobcu na prerušenie konania nevyhovel.

Vo vzťahu k rozhodnutiu o uložení poriadkovej pokuty uviedol, že vo veci rozhodol na pojednávaní konanom dňa 04.12.2014 v neprítomnosti účastníkov konania. Pokiaľ ide o žalobcu, ten už v rámci ním opakovaného scenára dňa 03.12.2014 o 17:51 hod. zaslal súdu podanie, ktorým žiadal pojednávanie odročiť z dôvodu účasti na pojednávaniach nariadených na Okresnom súde Zvolen v senáte 6C. Svoju žiadosť o odročenie pojednávania však nepodporil preukázaním predvolania na uvedené pojednávania, ani tým, kedy mu také predvolanie doručené bolo a prečo žiada o odročenie pojednávania na OS Prešov až dňa 03.12.2014 (teda deň pred pojednávaním), keď mu predvolanie bolo doručené dňa 13.10.2014.

Súd prvého stupňa mal za to, že právny zástupca žalobcu sa dopustil klamstva, keďže procesný súd telefonicky v senáte 4C Okresného súdu Zvolen zistil, že tento sa pojednávaní pred ním nezúčastňuje.

Právny zástupca žalobcu svojim postupom maril právo odporcu na prejednanie veci v primeranej lehote a hrubo sťažoval postup konania tým, že sa snažil bez relevantného dôvodu dosiahnuť odročenie pojednávania, keďže v určitých prípadoch je na to dôvodom aj kolízia pojednávaní. Previnenie právneho zástupcu je o to závažnejšie, že tak robil v priamom úmysle hrubým klamaním súdu. Súd prvého stupňa mu za uvedené konania vzhľadom na úmysel právneho zástupcu uložil poriadkovú pokutu v maximálnej výške 820 eur (§ 53 ods. 1 O.s.p.).

Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť na opätovné prejednanie. Ako dôvod uviedol, že v merite veci sa rozhodlo na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústredeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnosti súdneho rozhodnutia. Súd bol pri svojom rozhodovaní jednoznačne viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z., pretože svojím rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné.

Súd nevysvetlil názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný.

Súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritorne rozhodnutie. Európsky súd pre ľudské práva opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory ako napr. rozsah nevybavenej agendy a podobne. Nemožno pochopiť, ako môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom. Na základe toho navrhol, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Poznamenal, že predložil ako dôkaz o vzniku škody spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o., a to znalecký posudok č. 1/2014, ktorý vypracoval Znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave. Uvedeným znaleckým posudkom bolo jednoznačne preukázané, že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie jeho majetku, a to v posudku určenej výške. Namietal, že súd prvého stupňa nevykonal dostatočné oboznámenie sa s predloženým znaleckým posudkom. Mal za to, že v konaní boli preukázané všetky zákonné podmienky pre vznik nároku na náhradu škody.

Ak bol súdu doručený v čase predchádzajúcom nariadenému súdnemu pojednávaniu návrh žalobcu na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, ktorou je rozhodnutie o porušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd, bol súd povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu žalobcu osobitne rozhodnúť.

Vo vzťahu k výroku o uložení poriadkovej pokuty uviedol, že žalobca nemohol sťažiť postup súdu. Predložil a označil všetky dôkazy, ktoré je potrebné vykonať v konaní. Jeho fyzická účasť na pojednávaní nie je potrebná a súd mohol prejednať vec aj bez jeho účasti, ak ospravedlneniu neúčasti nevyhovel.

Na základe uvedeného žalobca žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 212 O.s.p., bez nariadenia pojednávania, s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia, ktorý bol oznámený na úradnej tabuli súdu, ako aj internetovej stránke (§ 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu vo vzťahu k výroku rozsudku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, o zamietnutí žaloby a o trovách konania nie je dôvodné a rozsudok vo výroku o uložení poriadkovej pokuty je potrebné zrušiť.

Odvolaateľ v odvolaní namietal, že súd prvého stupňa nesprávne (retroaktívne) vychádzal z ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., ktoré podrobne upravuje podmienky, na základe ktorých možno usúdiť na vznik nesprávne úradného postupu v podobe prietahov v konaní. Argumentácia súdu prvého stupňa je zrejmá z odôvodnenia jeho rozhodnutia, pričom sa netýka ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2013 ale v znení účinnom ku dňu podania návrhu. Preto tento odvolací dôvod odvolací súd považoval za nedôvodný.

Podľa § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) je súd povinný preskúmať žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Iba ak nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, pritom táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul, ktorým je notárska zápisnica alebo rozhodnutie rozhodcovských súdov.

Z uvedeného teda vyplýva, že zákonná 15-dňová lehota je určená na poverenie exekútora, a to iba v prípadoch, ak exekučným titulom okrem iného, nie je rozhodcovský rozsudok.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2011, podľa ktorého pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takomto prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, exekučný súd nie je viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný.

Vzhľadom na uvedené je dôležité uviesť, že ak vznikne neodstrániteľný nedostatok v procesných podmienkach alebo odstrániteľný nedostatok, ktorý aj po úkonoch exekútora, prípadne exekučného súdu, zostal neodstránený, príslušný súd (§ 45 Exekučného poriadku) žiadosť o vydanie poverenia zamietne a nadväzne na to zastaví exekučné konanie. Ako bolo vyššie uvedené, 15-dňová lehota na vypořádanie sa súdu so žiadosťou súdneho exekútora o udelenie poverenia neplatí v exekučných konaniach, v ktorých exekučným titulom je okrem iných rozhodcovský rozsudok. Dôvodom ustanovenia tejto výnimky, ktorá bola do zákona zavedená s účinnosťou od 01.06.2010 a vzťahuje sa i na exekučné konania začaté pred účinnosťou zákona č. 144/2010 Z. z., je potreba preverenia prípadnej existencie dôvodov neprípustnosti exekúcie preskúmaním písomností, ktoré nie sú prílohou návrhu na vykonanie exekúcie (napr. zmluva zakladajúca hmotnoprávny vzťah medzi oprávneným a povinným, rozhodcovská zmluva alebo doložka).

Pri rozhodovaní o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v konaní vedenom na Okresnom súde Stará Ľubovňa sp. zn. 2Er/151/2009 žiadne zákonné lehoty porušené neboli, a teda nie je naplnený jeden zo základných predpokladov pre priznanie náhrady škody a nemajetkovej ujmy v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., ktorým je nesprávny úradný postup spočívajúci v porušení povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote. Už len nesplnenie tohto predpokladu je samo o sebe dôvodom pre zamietnutie žaloby. Zákonými predpokladmi vzniku nároku na náhradu škody podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. sú existencia nesprávneho úradného postupu, škoda a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Ak chýba čo i len jeden z týchto predpokladov, zodpovednosť žalovaného daná nie je.

Všetky úkony exekučného súdu smerovali k rozhodnutiu o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia a boli vykonávané v súlade s Exekučným poriadkom. Exekučný súd sa postupom vo vyššie uvedenej exekučnej veci nedopustil nesprávneho úradného postupu a neporušil právo žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Odvolaací súd sa preto z uvedených dôvodov stotožňuje so súdom prvého stupňa, ktorý správne vyhodnotil, že žalobca nepreukázal existenciu zákonných podmienok na priznanie mu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy.

K námietke žalobcu ohľadne znaleckého posudku o výške škody odvolací súd uvádza, že v konaní nebol preukázaný nesprávny úradný postup exekučného súdu (základ nároku), preto má odvolací súd za to, že znaleckým posudkom o výške škody sa ani nebolo potrebné zaoberať. Z uvedených dôvodov námietku žalobcu považuje za nedôvodnú.

Na základe uvedeného preto odvolací súd považuje rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, o zamietnutí žaloby a o trovách konania za vecne správne, a preto rozsudok v týchto výrokoch postupom podľa ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Pokiaľ ide o rozhodnutie súdu prvého stupňa o uložení poriadkovej pokuty právnemu zástupcovi žalobcu vo výške 820 Eur, k tomuto odvolací súd uvádza:

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že súd prvého stupňa nariadil pojednávanie na deň 4.12.2014 o 09:30 hod.. Predvolanie na pojednávanie bolo právnemu zástupcovi žalobcu doručené dňa 13.10.2014. Dňa 3.12.2014 bolo súdu zo strany právneho zástupcu žalobcu doručené podanie, ktorým žiadal súd prvého stupňa o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní a o odročenie pojednávania na iný vhodný termín z dôvodu, že v určenom čase boli vytýčené pojednávania v právnej veci žalobcu voči žalovanej vedenej pred Okresným súdom Zvolen, spisová kancelária 6C dňa 4.12.2014 v čase od 11:50 hod., pričom klient trvá na účasti splnomocneného advokáta a vylučuje substitúciu. Zároveň požiadal, aby sa v jeho neprítomnosti nekonalo. V zmysle zápisnice o pojednávaní zo dňa 4.12.2014 súd prvého stupňa pojednával v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu a žalovanej.

Podľa § 53 ods. 1 O.s.p. tomu, kto marí uplatnenie základného práva iného účastníka konania alebo kto hrubo sťažuje postup konania tým, že sa neustanoví na súd, hoci naň bol riadne a včas predvolaný a svoju neprítomnosť neospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami, alebo kto neuposlúchne príkaz súdu, alebo kto ruší poriadok, alebo kto urobí hrubo urážlivé podanie, súd uloží uznesením poriadkovú pokutu až do výšky 820 eur.

Uloženie poriadkovej pokuty je krajným opatrením, ktoré sa ukladá tam, kde iné, miernejšie prostriedky nevedli k náprave. V danom prípade sa súd prvého stupňa o využitie iných miernejších prostriedkov nápravy ani nepokúsil. Už samotné prejednanie veci (ktoré žalobca žiadal odročiť) svedčí o tom, že sudca nevidel zákonný dôvod na odročenie pojednávania a predstavuje určitú sankciu za to, že žalobca nepreukázal dôvody odročenia a navyše, že netvrdil pravdu, že sa pojednávania na Okresnom súde Žiar nad Hronom zúčastní. Na nápravu stavu a správania sa žalobcu postačuje to, že sa jeho snaha o odročenie zo strany súdu neakceptovala. Postup súdu prvého stupňa pri uložení poriadkovej pokuty bol neprimeraný už aj s poukazom na to, že v predmetnej veci sa žalobca skôr takto nesprával, pričom jeho správanie nebolo takého charakteru, že pri rešpektovaní § 119 O.s.p. by súd sám nemohol zabrániť prípadným hrozbám odročenia pojednávania. Preto sa postup súdu prvého stupňa javí byť po vyhodnotení týchto okolností vo vzťahu k § 53 O.s.p. ako neprimeraný, neefektívny a nehospodárny.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku o uložení poriadkovej pokuty podľa § 221 ods. 1 písm. i) O.s.p. zrušil.

Napadnutým uznesením zo dňa 31.3.2015, č.k. 9C 242/2014-72 súd prvého stupňa uložil žalobcovi povinnosť, aby v lehote 3 dní od doručenia tohto uznesenia zaplatil súdny poplatok za odvolanie, ktorý je 20 Eur (položka č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov).

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Má za to, že v prílohe zákona č. 71/1992 Zb. nie je jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania. Žiadala napadnuté uznesenie zrušiť.

Odvolací súd v zmysle zásad upravených v ustanovení § 212 O.s.p. preskúmal napadnuté uznesenie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 214 O.s.p. a zistil, že odvolanie nie je opodstatnené.

Odvolací súd poukazuje na to, že súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom bolo ex lege podľa § 4

ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „poplatkového zákona“) oslobodené od poplatku od 01.07.2007, ktoré bolo zavedené s odkazom na zákon č. 273/2007 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zákonom č. 286/2012 Z.z. z 11.09.2012, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch v znení neskorších právnych predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákona, došlo k novele zákona o súdnych poplatkoch, pričom bolo vypustené s účinnosťou od 01.10.2012 ustanovenie § 4 ods. 1 písm. k/ poplatkového zákona (týkajúce sa vecného oslobodenia vzťahujúceho sa na konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom).

Z ustanovenia § 18ca poplatkového zákona v súvislosti s účinnosťou novely poplatkového zákona č. 286/2012 Z.z. vyplýva, že z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.09.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012.

Pri výklade predmetného zákonného ustanovenia je potrebné vychádzať z celého kontextu poplatkového zákona s poukazom na znenie § 1 a § 5 citovaného právneho predpisu.

Ak bol poplatkový úkon navrhnutý alebo ak je v Sadzobníku súdnych poplatkov ustanovený súdny poplatok za konanie a toto bolo začaté do 30.09.2012, vyberajú sa poplatky podľa doterajších predpisov. Ide o zakotvenie princípu zákazu retroaktivity vo vzťahu k úkonom navrhnutým alebo konaniam začatým do 30.09.2012, keďže pri nich poplatková povinnosť vznikla ešte počas účinnosti právneho stavu pred novelou vykonanou zákonom č. 286/2012 Z.z..

V prípade podania odvolania vzniká poplatková povinnosť podľa § 5 Zákona o súdnych poplatkoch až podaním odvolania, ktoré je poplatkovým úkonom. Ak bolo odvolanie podané po 30.09.2012, aj keď samotné súdne konanie na súde prvého stupňa začalo do 30.09.2012, použije sa na poplatkovú povinnosť v odvolacom konaní právny stav účinný po 30.09.2012.

Podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov účinného od 01.10.2012, zo žaloby za náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa platí súdny poplatok vo výške 20 Eur.

Ak je ustanovená sadzba za konanie, myslí sa tým konanie na jednom stupni (§ 6 ods. 2 veta prvá Zákona o súdnych poplatkoch). Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej. Z uvedeného vyplýva, že i sám zákonodarca rozlišuje pre poplatkové účely medzi konaním na jednom stupni a konaním odvolacím a dovolacím, preto poplatková povinnosť za odvolanie sa posudzuje podľa právneho stavu platného v čase účinnosti začatia odvolacieho konania.

Keďže poplatková povinnosť žalobcu v odvolacom konaní vznikla podaním odvolania a od 01.10.2012 na konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa nevzťahuje vecné oslobodenie, vznikla žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie podľa § 6 ods. 2 druhá veta poplatkového zákona, položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov (porov. tiež uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 12Co 530/2013-97 zo dňa 30.4.2014).

So zreteľom na uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p. napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p.. Dôvodom takéhoto rozhodnutia bola skutočnosť, že úspešnej žalovanej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.